

Ankenævnets Journal nr.: 2020-0695 - Tilbagebetaling af leje

Sagsfremstilling:

Klager havde i august 2020 booket et festlokale til brug for et familiearrangement/fest lørdag den 10. oktober 2020 hos indklagede, som driver et kulturhus. Klager betalte forud kr. 7.000,- for leje af lokalet.

Sammen med bookingbekræftelsen var vedhæftet indklagedes betingelser. Heraf fremgår det om aflysning, at gæster kan afbestille/aflyse vederlagsfrit indtil 3 måneder før arrangementsdagen. Ved senere aflysning beholder indklagede hele det indbetalte beløb.

Den 8. september 2020 skrev klager til indklagede og spurgte, hvad mulighederne var for at aflyse reservationen, da der var en del gæster, som pga. corona-restriktioner mv. havde aflyst deres deltagelse i klagers arrangement den 10. oktober 2020.

Indklagede svarede den 9. september 2020, at det skulle drøftes med indklagedes bestyrelse, men at det var indklagedes umiddelbare opfattelse, at da det bookedede lokale var stort, og da klagers selskab var under 50 personer, og da arrangementet derfor kunne gennemføres i forhold til coronarestriktionerne, ville indklagede ikke tilbagebetale det indbetalte beløb, hvis klager afbestilte.

Den 10. september 2020 spurgte klager, om det var muligt at flytte bookingen til et senere tidspunkt. Indklagede svarede den 11. september 2020, at dette ikke ville være muligt, og at indklagede allerede havde afvist flere andre vedr. den pågældende dag.

Efter yderligere korrespondance skrev indklagede den 14. september 2020 til klager, at situationen var uændret og at klagers selskab lå inden for maksimum-grænsen på, hvor mange man måtte samles indenfor det givne forsamlingsforbud, og at lokalerne var tilstrækkeligt store til at rumme det antal gæster, som skulle deltage, og at indklagedes standardbetingelser derfor fandt anvendelse.

Den 15. september 2020 svarede klager, og forklarede, at klagers svigerfar pt. var syg med cancer, og at familien gennemgik en svær tid og klager appellerede derfor om, at det blev muligt for klager at udskyde arrangementet.

Den 16. september 2020 svarede indklagede, at indklagedes bestyrelse havde taget stilling til sagen, og at indklagede fastholdt, at aflysning/afbestilling skulle ske i overensstemmelse med indklagedes betingelser, medmindre reglerne omkring forsamlingsforbud ændrede sig på en måde, som ville få betydning for afviklingen af klagers arrangement. Indklagede anførte videre, at indklagede desværre ikke pga. personlige forhold kunne gøre undtagelser som følge af det mange antal sager, som indklagede hver uge skulle tage stilling til.

Korrespondancen fortsatte herefter, og den 2. oktober 2020 skrev indklagede til klager og anførte, at da klager havde bestilt lokalet til et bestemt tidspunkt anså indklagede en flytning af bookingdatoen for at være en aflysning/afbestilling og reservation af en ny dato.

Indklagede anførte videre, at de på daværende tidspunkt gældende coronarestriktioner var sådan, at arrangementer skulle lukke kl. 22 og at der max måtte samles 50 personer. Da klagers arrangement skulle vare fra kl. 11 til kl. 18, og da antallet af deltager ville være under 50, så ville indklagede være i stand til at levere den aftalte ydelse på den pågældende bookedede dag.

Indklagede henviste klager til, hvis denne fortsat var utilfredshed hermed at indgive en klage til Ankenævnet for Hotel, Restaurant og Turisme.

Klager indgav herefter klage til Ankenævnet.

Klagers bemærkninger:

Klager er ikke enig i, at en anmodning om udskydelse af det bookedede arrangement kan sidestilles med en aflysning/afbestilling og booking af et nyt arrangement.

Klager har yderligere anført, at klager flere gange har bedt om at få tilsendt indklagedes betingelser omkring udskydelse af arrangementer, men at klager ikke har fået disse tilsendt.

For så vidt angår de af indklagede til Nævnet indgivne bemærkninger har klager anført, at klagers oprindelige henvendelse vedrørte en anmodning om afbestilling, hvilket indklagede nægtede, og hvilket klager accepterede.

Derefter anmodede klager om at udskyde afviklingen af arrangementet, hvilket indklagede afviste, og indklagede har efter klagers opfattelse hidtil ikke givet klager skriftlig information om indklagedes betingelser vedr. udsættelse/ombooking af arrangementer, selvom klager har anmodet herom gentagne gange.

Klager kan således ikke anerkende indklagedes argumentation om, at en udskydelse er at sidestille med en aflysning med anmodning om booking af et nyt (senere) arrangement uden at der er forelagt skriftlige betingelser, som understøtter dette.

Klagers krav:

Klager ønsker at få adgang til at booke en ny dato eller at tilbagebetalt det indbetalte beløb på kr. 7.000,-.

Indklagedes bemærkninger:

Indklagede har anført, at indklagede finder, at indklagede har udvist stor tålmodighed og har brugt en del tid på at besvare mails og opkald fra klager, hvis argumentation for at skulle have lejen retur, har været skiftende.

Indklagede har, som det også fremgår af mails, på klagers anmodning flere gange delt indklagedes aflysningsregler, som i øvrigt allerede var sendt til klager sammen med ordrebekræftelsen, altså før betalingen af fakturaen.

Indklagede har endvidere - skriftligt såvel som mundtligt - forklaret, at en flytning af arrangementet indenfor aflysningsfristen, svarer til en aflysning.

Indklagede har anført, at for en god ordens skyld, skal det nævnes, at i de virkelig mange tilfælde, hvor arrangementer i lejede lokaler ikke har kunnet gennemføres grundet COVID-19 restriktioner, har indklagede betalt hele lejen retur, idet kunden i de tilfælde ikke får den vare, der er betalt for.

Indklagedes krav:

Indklagede finder ikke, at klager har krav på vederlagsfrit at flytte sit arrangement eller at få tilbagebetalt det indbetalte beløb.

Nævnets bemærkninger:

Ankenævnet giver ikke klager medhold.

Ankenævnet bemærker generelt, at corona/covid-19 har forårsaget en helt ekstraordinær situation, hvor såvel forbrugere som erhvervsdrivende uden egen skyld har måtte aflyse arrangementer med deraf følgende tab af økonomisk og menneskelig karakter.

Ankenævnet har ved afgørelsen af "corona-relaterede-sager" lagt følgende tidslinje til grund:

- Den 27. februar 2020 blev den første dansker testet positiv for covid-19.
- Den 6. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor der blev opfordret til at udskyde eller aflyse alle arrangementer med flere end 1.000 deltagere.
- Den 11. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at alle offentligt ansatte, der ikke varetager kritiske funktioner, sendes hjem, at alle skoler, dagtilbud og institutioner lukkes, og at der indføres forbud mod, at arrangører, forlystelser, restaurationsvirksomheder mv. samler flere end 100 personer indendørs.
- Den 17. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at det gældende fra 18. marts 2020 vil det være forbudt at forsamles mere end 10 personer. Storcentre, restauranter, caféer, natteliv mv. lukkes ned.
- Den 23. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at alle tiltag forlænges til 14. april 2020.
- Den 6. april 2020 blev det meddelt, at forbuddet mod store forsamlinger gælder til og med august. Forsamlingsforbuddet på 10 personer samt forbuddet mod at holde bl.a. restauranter åbne forlænges til den 10. maj 2020.
- Den 7. maj 2020 blev det meddelt, at restauranter, caféer og lignende fra den 18. maj 2020 kan servere under nærmere angivne retningslinjer bl.a. vedrørende åbningstid, fysisk afstand mv.
- Den 11. maj 2020 blev det meddelt, at forsamlingsforbuddet på 10 personer forlænges til 8. juni 2020.
- Den 14. maj 2020 udsendes et sæt retningslinjer for restauranter og cafeer mv., som bl.a. tilsiger, at der skal være 2 m² pr. person i restaurationslokalet. Selskaber på mere end 10 personer må ikke spise sammen. Selskaber, hvor personerne kender hinanden, kan sidde på normal vis, ellers skal der være minimum 1 meters afstand, og der skal være minimum 1 meters afstand mellem forskellige selskaber. Der må alene være åbent til kl. 24.
- Den 18. maj 2020 kunne restauranter, caféer og lignende servere under nærmere retningslinjer bl.a. vedrørende åbningstider (alene åbnet til kl. 24) , fysisk afstand mv.
- Den 8. juni 2020 indgås en politisk aftale om åbning af samfundet (fase 2), som fra og med den 8. juni hæver forsamlingsforbuddet til 50 personer, fra den 8. juli hæves forsamlingsforbuddet til 100 personer, og fra den 8. august hæves forsamlingsforbuddet til 200 personer for arrangører omfattet af sektorpartnerskabsretningslinjer.
- Den 8. juni 2020 hæves forsamlingsforbuddet til 50 personer.

- Den 8. juni 2020 udstedes en revideret forbudsbekendtgørelse, som giver mulighed for at samles op til 500 personer i selskabslokaler mv. til fester og arrangementer mv., hvis gæsterne i det væsentlige er siddende.
- Den 11. juni 2020 indgås politisk aftale om, at private fester/arrangementer kan få lov at fortsætte efter midnat.
- Den 13. juni 2020 udstedes en ændringsbekendtgørelse, hvorefter serveringssteder må holde åbent efter kl. 24 for private fester, hvor deltagerne i det væsentlige kender hinanden i forvejen, hvis kun personer, der deltager i arrangementet, har adgang til serveringsstedet.
- Den 13. juni 2020 udstedes et sæt reviderede retningslinjer for hoteller, restauranter og caféer mv., som tager højde for de undtagelser fra forsamlingsforbuddet, som gælder for restaurationsbranchen.
- Den 8. juli 2020 hæves forsamlingsforbuddet til 100 personer.
- Den 19. september 2020 pålægges restauranter og andre serveringssteder at skulle lukke kl. 22 (lukkepåbuddet annonceres på et pressemøde den 18. september 2020 om eftermiddagen og annonceres således med under et døgnns varsel).
- Den 26. september 2020 blev forsamlingsforbuddet sænket til 50 personer (sænkningen blev bebudet på et pressemøde den 25. september 2020 om eftermiddagen og indførtes således med et døgnns varsel.).
- Fra den 26. september 2020 vil det - herefter - kun være muligt at samle mere end 50 personer, hvis der er tale om: "Lokaler, lokaliteter og arrangementer, begivenheder, aktiviteter eller lignende, hvor kunder, besøgende eller deltagere i al væsentlighed sidder ned på faste pladser med retning mod en scene, biograflærred, bane eller lignende."
- Fra mandag den 26. oktober 2020 blev forsamlingsforbuddet sænket til 10 personer, foreløbigt gældende til den 22. november 2020. Sænkningen blev bebudet på et pressemøde fredag den 23. oktober 2020 om eftermiddagen.
- Den 7. dec. 2020 bebudes det, at serveringssteder i 38 kommuner skal holde lukket fra den 9. dec. og foreløbigt frem til den 3. jan. 2021
- Den 10. dec. 2020 udvides lukke-påbuddet for serveringssteder til 69 kommuner
- Den 15. dec. bebudes, at serveringssteder i hele landet fra den 16. dec. og frem til den 3. jan. 2021 skal holdes lukkede.
- [På et pressemøde med Statsministeren](#) forlænges restriktionerne og nedlukningen af samfundet til 17. januar 2021.
- Den 5. januar 2021. Statsministeren præsenterer [skærpede restriktioner](#), der blandt andet betyder, at forsamlingsforbuddet sænkes til fem personer.
- Den 6. januar 2021 ophæves med BEK nr. 4 af 05/01/2021 bestemmelsen om, at der kan samles op til 500 pers., hvis personerne i det *væsentlige er siddende på faste pladser med ansigtet vendt mod en scene, et lærred eller lign.*
- Den 13. januar 2021. Nedlukningen og forsamlingsforbud på fem personer forlænges til 7. februar 2021.
- Den 28. januar 2021 meddeles det på et pressemøde, at alle restriktioner forlænges frem til den 28. feb. 2021.
- Den 24. februar 2021 meddeles det på et pressemøde, bl.a. visse skoler og detailvareforretninger kan åbne, mens alle øvrige restriktioner – herunder for restauranterhvervet - forlænges til den 5. april 2021.

Ankenævnet finder, at det ved afgørelsen af "corona-relaterede-sager" må overvejes, om der har været tale om force majeure, og i givet fald hvilken betydning det har.

Force majeure dækker over en upåregnelig begivenhed uden for parternes kontrol, der ikke kan afværges, og som (midlertidigt eller permanent) umuliggør opfyldelse af kontraktuelle forpligtelser.

En generel betingelse for, at en aftalepart kan påberåbe sig force majeure er, at parten er forhindret i at opfylde sine forpligtelser i henhold til den indgåede aftale.

Hvis parternes aftale indeholder en force majeure-bestemmelse, må det bero på en konkret vurdering af bestemmelsen, om corona-virus er omfattet. Hvis parternes aftale ikke indeholder en force majeure-bestemmelse, vil dansk rets almindelige bestemmelser finde anvendelse, hvorved force majeure gælder som generel retsnorm.

Ankenævnet finder herudover, at hvis ikke andet konkret er aftalt mellem parterne, må branchens kutymen om afbestilling lægges til grund.

Af § 19 i Horestas branchekutyme (Hvad man bør vide ... - når fester, møder og konferencer skal holdes i byen) fremgår, at ved helt ekstreme forhold uden for parternes kontrol (force majeure) kan afbestilling/aflysning ske vederlagsfrit. Denne branchekutyme har været gældende i mere end 10 år.

Ankenævnet finder på denne baggrund, at hvis parterne ikke konkret har aftalt andet, vil en aflysning af et arrangement omfattende flere end 10 personer (forsamlingsforbuddet) og/eller servering på restaurant eller café på et tidspunkt, hvor det var klart, at dette ikke lovligt kunne gennemføres, være omfattet af force majeure.

En aflysning omfattet af force majeure betyder imidlertid ikke, at arrangøren vil være berettiget til at kræve betaling for det aflyste arrangement eller beholde en forudbetaling herfor, jf. Horestas branchekutyme. Det er i praksis uafklaret, om arrangøren vil kunne kræve betaling for dokumenterede udgifter, som arrangøren måtte have afholdt som følge af det konkrete arrangement.

Hvis den oprindelige aftale har vedrørt et arrangement til afholdelse på et ikke nærmere aftalt tidspunkt (f.eks. en såkaldt SPOT-deal eller lignende) finder Ankenævnet, at arrangøren vil være berettiget til at henvise kunden til at finde et andet tidspunkt til arrangementets gennemførelse på vilkår som svarer til de oprindeligt aftalte.

I denne sag skulle klagers arrangement, et familiearrangement, afvikles hos indklagede den 10. oktober 2020 fra kl. 11 til kl. 18 med et deltagerantal på under 50 personer. Der var således på tidspunktet for klagers anmodning om udskydelse af arrangementet i september 2020 ikke corona-restriktioner, som var til hinder for afviklingen af arrangementet.

Ankenævnet bemærker, at man som kunde ikke har krav på at få flyttet en aftalt arrangementsdato til en anden dato. En flytning af et arrangement fra en dato til en anden vil således, medmindre andet aftales, være at betragte som en afbestilling af det oprindeligt aftalte arrangement og en efterfølgende ny reservation af den nye dato.

Da arrangementet efter det oplyste ikke blev gennemført, betragter Ankenævnet reservationen den 10. oktober 2020 som afbestilt, og henset til, at arrangementet kunne være gennemført på den aftalte dato og på den aftalte måde, skal afbestillingen behandles i henhold til indklagedes afbestillingsregler.

Afgørelse af 23. februar 2021